

Länsstyrelsens i Örebro län beslut om vattenskyddsområde och föreskrifter för grundvattentäkten Loka Brunn, Hällefors kommun;

beslutade den 30 november 2015
(dnr 513-7047-2014)

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 21 § miljöbalken (1998:808), att ett område i anslutning till grundvattentäkten Loka Brunn på fastigheten Loka 1:2, inom Hällefors kommun, ska förklaras som vattenskyddsområde för grundvattentillgång. Skyddsområdet är indelat i fyra vattentäktszoner samt primär och sekundär skyddszon. Skyddsområdets utbredning framgår av bifogad karta.

Länsstyrelsen meddelar med stöd av 7 kap 22 och 30 §§ miljöbalken följande skyddsföreskrifter för skyddsområdet.

Enligt 7 kap 22 och 30 §§ miljöbalken gäller föreskrifterna omedelbart även om de överklagas.

Länsstyrelsen beslutar även att upphäva de hittills gällande bestämmelserna om vattenskyddsområde för vattentäkten i Loka Brunn med tillhörande föreskrifter, Hällefors kommun, som fastställdes av Länsstyrelsen den 10 juni 1997 (18FS 1997:71).

Skyddsföreskrifter

Nedan angivna föreskrifter ska gälla inom det vattenskyddsområde som anges på bifogad karta. Vattenskyddsområdet är indelat i vattentäktszon samt primär och sekundär skyddszon.

1 § Definitioner

I dessa föreskrifter används följande definitioner:

- Användning: Nyttjandet av ett ämne, t.ex. spridning av gödsel, vägsalt och bekämpningsmedel.
- Arbetsfordon: Traktor, lastbil, lastfordon, grävmaskin, hjullastare, buss, jordbruksfordon, skogsmaskiner och liknande. Gräsklippare och liknande omfattas inte.
- Avfall: Definieras enligt 15 kap 1-2 §§ miljöbalken (1998:808) och avfallsförordningen (2011:927).
- Avfettningsmedel: Rengöringsmedel som används för att tvätta bort i huvudsak asfalt, tjära, olja och salt från fordon.
- Avloppsvatten: Definieras enligt 9 kap 2 § miljöbalken (1998:808).
- Befintlig: Finns när dessa föreskrifter träder i kraft.
- Bekämpningsmedel: Kemiska bekämpningsmedel enligt 14 kapitlet miljöbalken (1998:808), inbegripet växtskyddsmedel enligt andra författningar om kemiska bekämpningsmedel och växtskyddsmedel.
- Deponering: Definieras enligt 5 § avfallsförordningen (2011:927).
- Deponi: Definieras enligt 5 § avfallsförordningen (2011:927).
- Farligt gods: Definieras enligt 5 § i lag (2006:263) om transport av farligt gods.
- Fordon: Arbetsfordon, båt, personbil, minibuss, MC och fyrhjuling.
- Föryngringsavverkning: Slutavverkning med syfte att avveckla/skörda den äldre skogen för att därefter ge en ny plantskog möjlighet att utvecklas. Föryngringsavverkning som är ett halvt hektar eller större ska anmälas till Skogsstyrelsen.
- Grot: Det spill av grenar och toppar som uppstår efter en avverkning av skog.
- Gruva: Plats där man bryter mineral.

18FS 2015:12

- Gödselvårdsanläggning: Lagringsplats för fast och flytande gödsel samt för urin.
- Hantering: Tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, omlastning, användning, omhändertagande, destruktions, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.
- Husbehovstäkt: Markinnehavares täkt för husbehov, d.v.s. den förbrukning av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter som behövs för att sköta fastigheten.
- Lagring: Förvaring/upplag under längre tid än i omedelbar anslutning till själva användandet, t.ex. bensin/diesel i oljefat, farmartankar och dunkar eller gödsel i avvaktan på spridning.
- Markarbeten: Schaktning, sprängning, pålning och spontning. Mindre schaktningsarbeten definieras som mindre än 1 m djup.
- Mellanlagring: Material som läggs på upplag kortare än 6 månader.
- Miljöfarlig verksamhet: Definieras enligt 9 kap 1 § miljöbalken (1998:808).
- Nyetabletering: Verksamhet eller anläggning som inte finns när dessa föreskrifter träder i kraft. När det gäller täkter ses det som en nyetabletering när anmäld mängd grus har tagits ut.
- Primär skyddszon: Område avgränsat för att skapa rådrum för akut förorening.
- Sekundär skyddszon: Område avgränsat för att bibehålla en hög grundvattenkvalitet.
- Spillvatten: Använt vatten från hushåll, industrier, serviceanläggningar, bostäder, kontor, skolor och vårdinrättningar.
- Täkt: Materialtäkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter.
- Tät yta: Asfalt, tät betong eller annan tätgjord yta som utgör en barriär och fördröjer spridning vid eventuellt spill av kemikalier såsom oljebaserade produkter.
- Upplag: Uppläggning av material på ett avgränsat område.

- Vattentäktsszon: Område närmast uttagsbrunnar.
- Vattenverksamhet: Bl.a. bortledande av grundvatten och utförande av anläggningar för detta. Definieras enligt 11 kap. 2 § miljöbalken (1998:808).
- Växtnäringsämnen: Naturgödsel, handelsgödsel och avloppsslam.
- Yrkesmässig: Verksamhet som i sin omfattning överskrider enskilda hushålls normala nyttjande, exempelvis alltså även verksamheter inom idrottsplatser och kyrkomark.

§ 2 Vattentäktsszon

Annan aktivitet än den som erfordras för att bedriva vattenverksamheten på ett säkert sätt är förbjuden. Brunnar ska vara skyddade och hållas låsta. Till vattentäkten hörande byggnader ska vara låsta.

Vattentäktsszonen får endast disponeras av vattentäktsinnehavaren.

§ 3 Petroleumprodukter och kemikalier i vätskeform

Primär skyddszon

Hantering och lagring av petroleumprodukter är förbjudet annat än i den omfattning som erfordras för normalt nyttjande av bostads- och jordbruksfastighet samt för drivmedel som finns i fordon. Kemikalier i vätskeform får endast hanteras under förutsättning att dessa inte kan orsaka förorening av mark eller grundvatten.

Befintliga behållare för lagring av petroleumprodukter och kemikalier i vätskeform med volym överstigande 100 liter kräver tillstånd.

Nyetablering av behållare för lagring av petroleumprodukter och kemikalier i vätskeform med volym överstigande 100 liter kräver tillstånd. För att tillstånd ska kunna meddelas ska behållaren ha sekundärt skydd och förvaras under tak.

Sekundär skyddszon

Befintliga behållare för lagring av petroleumprodukter och kemikalier i vätskeform med volym överstigande 250 liter kräver anmälan.

Nyetablering av behållare för lagring av petroleumprodukter och kemikalier i vätskeform med volym överstigande 250 liter kräver tillstånd.

§ 4 Bekämpningsmedel och växtnäringsämnen

Primär skyddszon

Hantering, lagring och användning av bekämpningsmedel utomhus är förbjudet.

Yrkesmässig hantering, lagring och användning av växtnäringsämnen kräver tillstånd.

Gödselvårdsanläggningar kräver tillstånd.

Sekundär skyddszon

Hantering, lagring och användning av bekämpningsmedel utomhus kräver tillstånd.

Yrkesmässig hantering och lagring av växtnäringsämnen kräver tillstånd.

Gödselvårdsanläggningar kräver anmälan.

§ 5 Miljöfarlig verksamhet

Primär skyddszon

Nyetabletering av miljöfarlig verksamhet är förbjuden.

Sekundär skyddszon

Nyetabletering av miljöfarlig verksamhet kräver tillstånd.

§ 6 Hushållsspillvatten och avfall

Primär skyddszon

Nyetabletering av anläggning för omhändertagande av spillvatten är förbjudet.

Deponering eller mellanlagring av avfall eller förorenade massor är förbjudet, undantaget om de är ordnade på sådant sätt att förorening av grundvattnet inte kan ske, t.ex. om de ligger i täta behållare.

Upplag av snö från område utanför primär skyddszon är förbjudet.

Sekundär skyddszon

Nyetabletering av anläggning för omhändertagande av spillvatten kräver tillstånd.

Deponering eller mellanlagring av avfall eller förorenade massor är förbjudet, undantaget om de är ordnade på sådant sätt att förorening av grundvattnet inte kan ske, t.ex. om de ligger i täta behållare.

Upplag av snö från område utanför vattenskyddsområdet är förbjudet.

§ 7 Arbetsfordon, fordonstvätt, uppställning av fordon och båttrafik

Primär skyddszon

Användning av arbetsfordon är förbjuden, med undantag för arbetsfordon som använder hydrauloljor enligt miljökraven i svensk standard 15 54 34.

Fordonstvätt med avfettningsmedel eller därmed jämförlig produkt, på andra platser än i för ändamålet avsedd tvätthall med olje- och bensinavskiljare, är förbjudet.

Uppställning av arbetsfordon är förbjudet om de inte står på tät yta.

Uppställning av fordon och/eller släp innehållande farligt gods under längre tid än 12 timmar är förbjudet.

Sekundär skyddszon

Uppställning av arbetsfordon under längre tid än 48 timmar är förbjudet om de inte står på tät yta.

Uppställning av fordon och/eller släp innehållande farligt gods under längre tid än 12 timmar är förbjudet.

Motorbåtstrafik eller trafik med annat motordrivet fordon som drivs med flytande bränsle är förbjudet på sjön Norra Loken.

§ 8 Väg och järnväg

Primär skyddszon

Spridning av vägsalt, med undantag för saltinblandad sand, kräver tillstånd.

Upplag eller tillverkning av asfalt, oljegrus och vägsalt eller annat kemiskt halk- eller dammbekämpningsmedel är förbjudet.

18FS 2015:12

Sekundär skyddszon

Upplag eller tillverkning av asfalt, oljegrus och vägsalt eller annat kemiskt halk- eller dammbekämpningsmedel är förbjudet.

§ 9 Upplag av timmer, avverkning och markberedning

Primär skyddszon

Permanent upplag av timmer, bark och likvärdiga produkter är förbjudna. Tillfälliga upplag kräver tillstånd.

Föryngringsavverkning mindre än 0,5 ha och markberedning kräver anmälan.

Sekundär skyddszon

Upplag av timmer och bark är förbjudna under längre tid än en avverkningssäsong. Upplag av grot längre tid än en avverkningssäsong kräver anmälan.

Upplag som ligger längre än två veckor och bevattnas kräver tillstånd.

Föryngringsavverkning mindre än 0,5 ha och markberedning kräver anmälan.

§ 10 Tåktverksamhet, gruvor, markarbeten och muddring

Primär skyddszon

Nyetabletering av täkter eller gruvor är förbjudet.

Husbehovstäkt kräver tillstånd.

Markarbeten kräver tillstånd. Mindre schaktningsarbeten och underhåll av befintliga byggnader, ledningar för vatten, avlopp, fjärrvärme, el och tele får dock utföras utan tillstånd.

Återfyllnad och fyllningsarbeten med förorenade massor är förbjudna.

Sekundär skyddszon

Nyetabletering av täkter eller gruvor är förbjudet.

Husbehovstäkt kräver tillstånd.

Markarbeten kräver tillstånd. Mindre schaktningsarbeten och underhåll av befintliga byggnader, ledningar för vatten, avlopp, fjärrvärme, el och tele får dock utföras utan tillstånd.

18FS 2015:12

Återfyllnad och fyllningsarbeten med förorenade massor är förbjudna.

Muddring i sjön Norra Loken är förbjuden.

§ 11 Energianläggningar

Primär skyddszon

Nyetabletering av anläggning för uttag och lagring av energi i jord, berg, ytvatten och grundvatten är förbjudet.

Sekundär skyddszon

Nyetabletering av anläggning för uttag och lagring av energi i jord, berg, ytvatten och grundvatten kräver tillstånd.

§ 12 Allmänna bestämmelser

Tillstånd och anmälan

I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter, får sådant medges av den kommunala nämnden för miljöfrågor i Hällefors kommun. Tillstånd får medges om den sökande visar att verksamheten kommer att kunna utföras och drivas utan risk för skada på grundvattenförekomsten. I de fall anmälan krävs, görs den till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Hällefors kommun. Vid tillståndsansökan eller anmälan enligt dessa föreskrifter ska huvudmannen för vattentäkten höras innan beslut fattas. Besluten får förenas med de villkor som behövs. Tillstånd enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte om verksamheten har tillståndsprövats eller ska tillståndsprövas enligt 9 kap. miljöbalken (miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd), 11 kap. (vattenverksamhet) eller förordning utfärdad med stöd av miljöbalken.

§ 13 Vattentäktsverksamhetens bedrivande

Föreskrifterna utgör inte hinder mot den hantering och de verksamheter som är nödvändiga för vattentäktsverksamhetens bedrivande.

§ 14 Skyltar

Vid väggräns till skyddsområdet och invid vägar som passerar genom området ska sättas upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet.

Huvudmannen ansvarar för att vattenskyddsområdet utmärks med skyltar.

Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen (se § 3) hanteras, ska skylt uppsättas som erinrar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av huvudmannen.

Övergångsbestämmelser

Dessa föreskrifter träder ikraft den 30 november 2015.

Följande gäller för verksamheter som har påbörjats innan föreskrifterna har trätt i kraft och som omfattas av förbud enligt dessa föreskrifter men som inte är förbjudna enligt äldre föreskrifter. Trots att förbudet införs får verksamheterna fortsätta till den 30 november 2018. Därefter får verksamheter som omfattas av förbud inte bedrivas.

Följande gäller för verksamheter som har påbörjats innan föreskrifterna har trätt i kraft och som antingen omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt dessa föreskrifter men inte omfattas av tillstånd eller har anmälts enligt äldre föreskrifter. Trots att tillstånds- eller anmälningsplikten införs får verksamheterna fortsätta till den 30 november 2018. Därefter får verksamheter som omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt bedrivas endast om den som bedriver verksamheten senast den dagen har lämnat in en ansökan om tillstånd respektive gjort en anmälan till kommunen.

Allmänna upplysningar till skyddsföreskrifterna

Hänsynsregler

I 2 kap 3 § miljöbalken finns hänsynsregler som innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kommer att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidta sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången skyldiga att vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar av verksamheten och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fodras för att förebygga eller avhjälpa skadan på vattentäkten.

Övrig lagstiftning

Tillstånd eller dispens enligt föreskrifter i detta beslut innebär ingen befrielse från eventuella krav på prövning enligt, eller efterlevnad av, annan lagstiftning. Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar, som

fastställts efter beslutsdatum och som utökar skyldigheterna inom här aktuellt skyddsområde, gäller utöver här meddelade skyddsföreskrifter.

Spridning av kemiska bekämpningsmedel

I Naturvårdsverkets föreskrift (SNFS 1997:2) om spridning av kemiska bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde finns bestämmelser om att bekämpningsmedel inte får spridas utan tillstånd.

Hantering av brandfarliga vätskor

I Naturvårdsverkets föreskrift (NFS 2003:24) om skydd mot mark- och vattenförorening ställs särskilda krav vid lagring av brandfarliga vätskor inom vattenskyddsområde.

Dispensmöjligheter

Länsstyrelsen får enligt 7 kap 22 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, meddela dispens från förbud enligt föreskrifterna ovan. Länsstyrelsen kan medge dispens efter att ha hört huvudmannen för vattentäkten samt kommunala nämnden för miljöfrågor i Hällefors kommun. I samband med sådan prövning kan Länsstyrelsen föreskriva de särskilda villkor som behövs för att undvika vattenförorening (16 kap 2§ miljöbalken).

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill eller läckage, som utgör risk för vattenförorening ska omgående anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet. Detta framgår av 2 kap 1 och 5 §§ i lag (2003:778) om skydd mot olyckor och 2 kap 4 § i förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor. Anmälan ska göras till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Hällefors kommun samt vattentäktens huvudman.

Beredskap

Beredskapsplan för sanering vid akut föroreningsrisk bör upprättas av vattentäktens huvudman senast sex månader efter det att dessa föreskrifter trätt i kraft.

Ersättning

Föreskrifterna riktar sig mot åtgärder som kan befaras förorena vattentillgången. Om en fastighetsägare anser att föreskrifterna avsevärt försvårar pågående markanvändning kan krav om ersättning framföras.

Talan om ersättning eller inlösen förs i miljödomstolen enligt 31 kap miljöbalken.

Tillsyn

Tillsynen av vattenskyddsområdet har överlåtits till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Hällefors kommun, Bergslagens Miljö- och Byggnämnd.

Överträdelser och påföljd

Överträdelse av skyddsföreskrifter kan medföra straffansvar enligt 29 kap 2 och 2 a §§ miljöbalken (1998:808).

Kjell Unevik

Maria Rydstedt